

T.C.
TRABZON VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : 16309187-010.06.01- **7388**
Konu : Haksız Fiyat Artışları ve Fiyat
Tarifelerine İlişkin Valilik Talimatı

07/05/2019

- İlgi: a) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 167'nci maddesi.
b) 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 9'uncu maddesinin (ç) fıkrası, 11'inci maddesinin (c) fıkrası ve 66'ncı maddesi.
c) 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32'nci maddesinin (1)'inci fıkrası.
ç) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 6'ncı maddesinin (4)'üncü fıkrası.
d) 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 17'nci maddesinin (2)'nci fıkrası.
e) Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası.
f) Fiyat Etiket Yönetmeliğinin 9'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası.

Vatandaşlarımızın refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; temel hak ve hürriyetlerini korumak Devletimizin asli görev ve sorumluluklarındandır. Ayrıca vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının teminine yönelik piyasa koşullarında sunulan mal ve hizmetlere erişiminin güvence altına alınması da Devletimizin yasal sorumlulukları arasındadır. Kamu hizmetleri ile piyasa koşullarında mal ve hizmet sunumu kamu düzeninden etkilenmekte; bu hizmet ve sunumlarda olası aksamalar da kamu düzenini bozabilmektedir. Vatandaşlarımızın günlük hayatlarının, aksama ve sıkıntı olmaksızın idamesine ilişkin her türlü tedbiri alma yetki, görev ve sorumluluğu ise şüphesiz kamu idarelerine aittir.

İlimizde faaliyet gösteren esnaf, firma ve her türlü işletmelerin, sunacakları mal ve hizmetlerde haksız kazanç sebebiyle verecek, turistlerin ve vatandaşlarımızın memnuniyetini olumsuz etkileyecek fiyatlandırmalardan özenle kaçınmaları; haksız fiyat artışları karşısında vatandaşlarımızın ve iyi niyetli işletmelerin haklarının korunması için tedbirlerin alınması gerekmektedir.

İlgi (a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 167'nci maddesi "*Devlet para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; ...*"

İlgi (b) 5442 sayılı İdaresi Kanununun 9'uncu maddesinin (ç) fıkrası "*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler.*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11'inci maddesinin (c) fıkrası "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır.... Bu fıkra kapsamında alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66 ncı madde hükmü uygulanır.* ",

66'ncı maddesi "*İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden itti haz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahalli mülki amir tarafından Kabahatler Kanununun 32'nci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi halinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*",

İlgi (c) 5326 sayılı Kabahatler Kanununun "*Emre aykırı davranış*" başlıklı 32'nci maddesine istinaden emre aykırı hareket eden kişiye söz edilen Kanun maddesinde belirtilen idari para cezaları uygulanır.

İlgi (ç) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 6'ncı maddesinde; bir malın sunumu ve satışından kaçınma ile bir hizmetin sunumundan kaçınma hallerinin denetimi, uygulanması ve izlenmesine ilişkin görevlerde belediyeler yetkili kılınmıştır.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 6'ncı maddesinin (4)'üncü fıkrası "*Bakanlık ve belediyeler, bu madde hükümlerinin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmekle görevlidir.*",

İlgi (d) 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 17'nci maddesinin 2'nci fıkrası "*Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.* ",

İlgi (e) Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası "*Yetkili idareler, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir.*"

İlgi (f) Fiyat Etiketleri Yönetmeliğinin 9'uncu maddesinin (3)'ncü fıkrası "*Yurtdışında ifa edilmesi öngörülen pakettur ve eğitim hizmetleri ile yurtdışına yönelik ulaşım ve konaklama hizmetlerinin fiyat listeleri hariç olmak üzere, etiket ve listelerde satış fiyatlarının Türk Lirası TL veya ₺ simgesi şeklinde yazılması zorunludur.*" hükümlerine amirdir.

Bu itibarla; ilgide yer alan konuya ilişkin mevzuatın verdiği yetki çerçevesinde, ilimiz genelinde kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, vatandaşlarımızın muhtemel mağduriyetlerinin ve haksız rekabetin önüne geçilmesi amacıyla;

- İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren esnaf, firma ve her türlü işletme tarafından sunulan mal ve hizmetlerin haklı bir neden olmaksızın fiyatlarının yükseltilmemesi,
- Ürünlerin piyasaya arzlarının geciktirilmemesi ve stokçuluk yapılmaması,

- Satılan malın üretim yeri, ayırıcı özelliği, tüm vergiler dahil satış fiyatı, birim satış fiyatı, satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başladığı tarih, üretim yeri Türkiye olan mallar için Ticaret Bakanlığınca tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaret şartlarına uyulması,
- Ürünlerde kullanılan etiketlerin tarife ve fiyat listelerinin üzerindeki rakam ve harflerin okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde kullanılması,
- Tarife ve fiyat listelerinin hangi mala ait olduğunun tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilmesi ve okunabilmesi,
- Yeme ve içme hizmeti sunarak, tarifeye bağlı çalışan esnaf, firma ve her türlü işletme tarafından tarifenin yanında mevcut tarifedeki fiyatlarla uyumlu, TL cinsinden fiyatları içerecek şekilde hazırlanan menüleri masalarda, vatandaşlar tarafından görülebilecek şekilde bulundurmaları,
- Araç kiralama işlemi yapan esnaf, firma ve her türlü işletme, kiraya vereceği araçların ayırıcı özelliklerini ve fiyatlarını vatandaşlar tarafından rahatça görebileceği şekilde belirtmeleri,
- Plaj ve otopark hizmeti sunan esnaf, firma ve her türlü işletme, fiyat tarifelerini vatandaşların kolaylıkla görebileceği şekilde giriş bölümünde göstermeleri,
- Konaklama hizmeti sunan esnaf, firma ve her türlü işletme, fiyat tarifelerini vatandaşların kolaylıkla görebileceği şekilde belirtmeleri hususlarına riayet edilecektir.

Başta zabıta birimleri olmak üzere yetkili birimlerce, denetim faaliyetlerine ağırlık verilecek, yapılan denetimler sırasında aksine hareket edenlerin tespit edilmesi halinde yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde adli ve idari işlemler yapılarak, idari para cezası uygulanacaktır.

Bu karar yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

İlanen tebliğ olunur.

İsmail USTAOĞLU
Vali

DAĞITIM:

- Kamuoyuna ilan
- Kamu Kurum ve Kuruluşlarına